

Jak došlo ke křížovým výpravám

Jak vypadal svět kolem Středozemního moře v 11. století?

Na počátku 11. století toho lidé v Evropě o Zemi ještě příliš nevěděli. Středozemní moře pro ně bylo centrem světa. V jeho blízkosti ležela hlavní města Římské říše – Konstantinopolis a Řím. Ten byl navíc sídlem papeže, nejvyššího představitele křesťanské církve.

Roku 395 se starověká Římská říše rozpadla na dvě části, na západní a východní. Řecká Východní říše byla označována jako Orient nebo také Ranní země, protože na východě vychází slunce. Latinská Západní říše se nazývala Okcident nebo také Večerní země, neboť na západě slunce zapadá. Tato část Římské říše se však v důsledku nájezdu barbarských kmenů v roce 476 rozpadla. Východní polovina říše, Byzanc, trvala dál.

V jejím hlavním městě Konstantinopoli – Slované mu říkali Cařihrad – stále vládl císař. Obě části bývalé Římské říše ležely severně od Středozemního moře. Severní pobřeží této podlouhlé pánve obývali křesťané; jižní a východní břehy ovládly během raného středověku národy, které se

Mešita v Córdobě v dnešním Španělsku

hlásily k islámu, muslimové. Ti dokonce překročili Středozemní moře a usadili se na jeho severním pobřeží v Itálii a na Iberském poloostrově. Mezitím se však křesťané vzchopili, aby muslimy zatlačili zpět.

Nebyli však jednotní. Mezi Římem, sídlem hlavy západního křesťanstva, a Konstantinopolí, sídlem hlavy východních křesťanů, vládlo už dávno napětí. Není divu, neboť v průběhu mnoha staletí se v obou částech Římské říše vytvořila odlišná kultura. Křesťané na východě si stěžovali, že si římský biskup, v němž viděli jen jed-

MUSLIMSKÁ MOC NA IBERSKÉM (PYRENEJSKÉM) POLOOSTROVĚ
Na počátku 8. století překročila muslimská vojska ze severní Afriky Gibraltarskou úžinu a podmanila si velkou část Iberského (Pyrenejského) poloostrova. Muslimové ovládli tamní obyvatelstvo a zřídili na území pozdějšího Španělska a Portugalska říši islámu; dobou jejího největšího rozkvětu se stalo pozdní 10. století. V této době byla postavena velkolepá mešita v Córdobě.

Dlouho před začátkem křížových výprav putovali evropští poutníci ke svatým místům křesťanstva v Jeruzalémě.

*Středověká mapa světa
s Ježíšem a anděly.
Jeruzalém tvoří střed.*

noho ze čtyř nejvyšších církevních představitelů, nárokuje titul papeže, hlavy všech křesťanů. Když papežské poselstvo vyjednávací s církví Byzantské říše sporné náboženské a politické otázky nedospělo k žádnému výsledku, byl patriarcha, nejvyšší představitel řecké pravoslavné církve v Byzanci, roku 1054 z římskokatolické církve vyloučen. Tehdy se křesťanská církev rozštěpila na západní a východní církve.

*Pečeť panovníků
Jeruzalémského království.
Během křížových výprav
založili evropští křesťané
své státy na Východě.*

